Western Ontario Omuz Dengesizli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Western Ontario Omuz Dengesizli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32638

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Western Ontario Omuz Dengesizli?i Ölçe?i (WOSI), omuz dengesizli?inin hastalar?n ya?am kalitesi ve günlük i?levleri üzerindeki etkisini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?, hastan?n bildirdi?i bir sonuç ölçütüdür (**Patient-Reported Outcome Measure - PROM**). Bu ölçek, omuz instabilitesi olan bireylerin ya?ad??? engellilik düzeyini çok boyutlu olarak de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe versiyonu, Ba?ar ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekle?tirilen kültürler aras? uyarlama ve validasyon çal??mas?yla Türk popülasyonunun kullan?m?na sunulmu?tur. Bu çal??ma, WOSI'n?n Türk kültüründe güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Omuz dengesizli?i, WOSI, psikometrik özellikler, uyarlama, yap? geçerlili?i, iç tutarl?l?k, test-tekrar test.

Yazarlar

Selda Ba?ar, Gülay Günayd?n, Zeynep Hazar Kan?k, Ufuk Sözlü, Z. Burcu Alkan, Ömer O?uz Pala, Serap Ç?taker, Ufuk Kanatl?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, omuz dengesizli?i ya?ayan bireylerin ya?ad??? i?levsel k?s?tlamalar?, semptomlar? ve ya?am kalitesi üzerindeki etkileri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. WOSI, klinik uygulamada ve ara?t?rmalarda tedavi sonuçlar?n? ve hastan?n subjektif iyile?me düzeyini takip etmek için kritik bir araçt?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac?, orijinal WOSI ölçe?inin Türk kültürüne dilsel ve kültürel uygunlu?unu sa?lamak ve psikometrik geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek ölçe?in Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda standartla?t?r?lm?? kullan?m?na zemin haz?rlamakt?r.

Yap?

Western Ontario Omuz Dengesizli?i Ölçe?i (WOSI), omuz dengesizli?inden kaynaklanan engellilik düzeyini ve sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesindeki dü?ü?ü ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Orijinal WOSI, genellikle dört ana alt boyutta i?levsellik kayb?n? inceler: **semptomlar** (a?r?, uyu?ma), **spor/e?lence faaliyetleri**, **ya?am tarz?** (i?, uyku, giyinme) ve **duygusal durum** (endi?e, hayal k?r?kl???).

Bu yap?, hastan?n omuz sorununu günlük hayatta, fiziksel aktivitelerde ve psikolojik aç?dan nas?l

ARABPSYCHOLOGY.COM

deneyimledi?ini yans?t?r ve omuz instabilitesinin tüm etkilerini tek bir skor üzerinden de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türk versiyonunun geçerli?i, öncelikle **yap? geçerlili?i** (construct validity) aç?s?ndan incelenmi?tir. Bu ba?lamda, ölçe?in teorik olarak ilgili olmas? beklenen di?er ölçütlerle tutarl?l???n? gösteren **yak?nsak geçerlilik** (convergent validity) analizleri gerçekle?tirilmi?tir.

Yak?nsak geçerlili?in de?erlendirilmesi için WOSI toplam skorlar?, di?er yerle?ik omuz de?erlendirme araçlar? olan Rowe Skoru, Omuz Dengesizli?i Ya?am Kalitesi Ölçe?i (OSIQ), Kol, Omuz ve El Engellilik Ölçe?i (DASH) ve Western Ontario Rotator Man?et Ölçe?i (WORC) toplam skorlar? ile kar??la?t?r?lm??t?r. Bu kar??la?t?rmalar, WOSI'n?n benzer yap?lar? ölçen di?er araçlarla yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve dolay?s?yla geçerli oldu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

WOSI ölçe?inin güvenirli?i, maddelerin ayn? yap?y? ölçme tutarl?l???n? gösteren **iç tutarl?l?k** ve zaman içinde sonuçlar?n istikrar?n? gösteren **test-tekrar test güvenilirli?i** analizleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir.

?ç tutarl?l?k, Cronbach'?n Alfa katsay?s? ile belirlenmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?nda Cronbach'?n Alfa de?eri 0,70 olarak rapor edilmi?tir, bu da kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k düzeyine i?aret etmektedir. **Test-tekrar test güvenilirli?i** ise **S?n?f ?çi Korelasyon Katsay?s? (ICC)** kullan?larak hesaplanm??t?r. Ara?t?rmac?lar, 0,80 veya daha yüksek bir ICC de?erini anlaml? ve kabul edilebilir düzeyde güvenirlik göstergesi olarak kabul etmi?lerdir.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde, Türk versiyonunun faktör yap?s?na ili?kin ayr?nt?l? bir Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi sonuçlar? aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in yap? geçerlili?i, di?er ölçütlerle kar??la?t?rmal? analizler yoluyla desteklenmi?tir.

WOSI'n?n orijinal çok boyutlu yap?s? (semptomlar, spor/e?lence, ya?am tarz?, duygusal durum), Türk adaptasyonunun da omuz dengesizli?inin çe?itli yönlerini ölçtü?ünü ima etmektedir. Ölçe?in bu boyutlar? koruyup korumad???, ileri düzeyde geçerlik çal??malar?yla daha net ortaya konulabilir.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Hastan?n bildirdi?i sonuç ölçütüdür (PROM). Orijinal ölçek 21 maddeden olu?ur ve genellikle 100 mm'lik Görsel Analog Ölçek (VAS) veya Likert tipi bir derecelendirme kullan?r. Derecelendirme format?na dair detay adaptasyon özetinde belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal: ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Omuz dengesizli?i veya instabilitesi tan?s? alm?? hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyon.

Popülasyon Detaylar?: Omuz instabilitesi veya tekrarlayan omuz ç?k??? öyküsü olan klinik hastalar üzerinde valide edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kültürler aras? adaptasyon, dilsel çeviri, geri çeviri ve ard?ndan psikometrik geçerlilik ve güvenilirlik analizleri ile desteklenen standart adaptasyon süreci.

Anahtar Kelimeler

Omuz instabilitesi, ya?am kalitesi, adaptasyon, psikometri, geçerlik, güvenirlik, DASH, WORC.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: seldabsr@yahoo.com (Sorumlu Yazar: Selda Ba?ar)

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki yaz??ma adresi ilgili akademik makalede (Rheumatology International) bulunabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Adaptasyon Y?l?: 2017 (Türkçe versiyonun yay?mland??? y?l).

?zinler ve Ücretler: WOSI ölçe?inin kullan?m?, orijinal geli?tiricilerin ve adaptasyon çal??mas?n? yapan yazarlar?n telif haklar?na tabidir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar (Selda Ba?ar) veya orijinal ölçek geli?tiricileri ile ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

Derecelendirme: Ölçe?in derecelendirme mekanizmas?, hastan?n verdi?i yan?tlara göre hesaplan?r ve toplam skorun 0 (en iyi durum) ile 2100 (en kötü durum) aras?nda de?i?ti?i standart WOSI puanlama sistemini takip etmesi beklenir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

Ba?ar, S., Günayd?n., G., Hazar Kan?k, Z., Sözlü, U., Alkan, Z.B., Pala, Ö.O., Ç?taker, S.,& Kanatl?, U. (2017). Western Ontario Shoulder Instability Index: cross-cultural adaptation and validation of the Turkish version. *Rheumatology International, 37*(9), 1559-1565.

Bu ölçe?e ait orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: western-ontario-omuz-dengesizligi-olcegi-toad.pdf

Western Ontario Omuz Dengesizli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi, puanlama k?lavuzu ve uygulama prosedürleri için lütfen referans makaleye (Ba?ar et al., 2017) ve orijinal ölçek dokümantasyonuna ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM